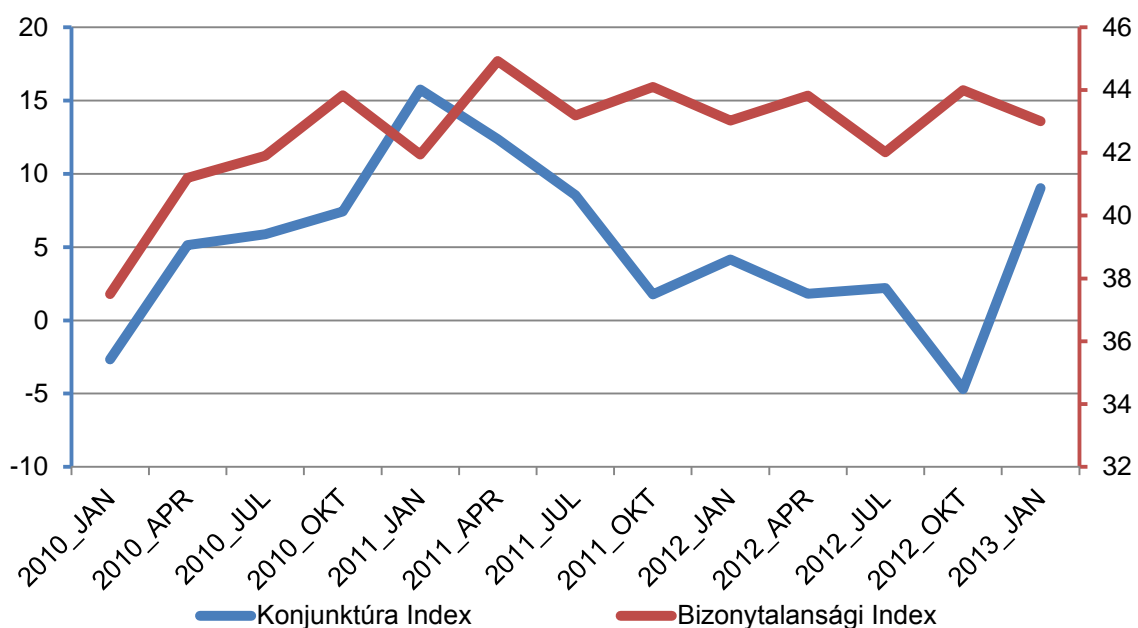

Januárban jelentősen javultak a magyar vállalkozások várakozásai

A GVI 2013. januári negyedéves konjunktúra-felvételének eredményei

2013. januárban jelentősen javult a GVI negyedéves Konjunktúra Indexe és az októberi -5 pont után +9 pontot ért el. Ezzel megfordult a 2012. évet jellemző negatív tendencia. Az index a tavaly októberi minimum után az utoljára 2011 második negyedévében mért szintre ugrott. Az index emelkedése mögött alapvetően az exportáló cégek várakozásainak javulása húzódik meg, míg a kizárólag hazai piacokra termelő vállalkozások várakozásai csak kis mértékben javultak. A GVI Bizonytalansági Index az előző negyedévi értékéhez képest valamelyest csökkent, de továbbra is magas szinten áll, ami azt jelzi, hogy továbbra is jelentősek az eltérések a jelenlegi és várható üzleti helyzet tekintetében a vállalatok között.

GVI Konjunktúra Index és Bizonytalansági Index, 2010-2013

2013 januárjában tizenharmadik alkalommal került sor az MKIK Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézet (MKIK GVI) negyedéves vállalati konjunktúra-felvételére. E vizsgálat során negyedévente összesen 400 céget keresünk fel, amelyek reprezentálják a Magyarországon működő vállalkozások gazdasági teljesítményét és ágazati megoszlását (a vállalatok pontos megoszlásait lásd az 1. és a 2. táblázatban). A felmérés által tíz különböző, a cégek üzleti helyzetére és kilátásaira vonatkozó konjunktúra-indikátor alakulását vizsgáljuk és összegezzük a GVI Konjunktúra Index formájában.

A magyar vállalkozások konjunktúramutatói az előző negyedévhez képest kedvezőbbé vált üzleti helyzetről és kilátásokról árulkodnak: a jelenlegi üzleti helyzetre vonatkozó indikátorok közül az üzleti helyzet, a jövedelmezőség és a rendelésállomány mutatói javultak, míg az elmúlt félév termelés szintjét illető adataink stagnálást mutattak (lásd az 1. ábrát). A mutatók közül egyedül a jelenlegi üzleti helyzet értéke pozitív, a másik háromé negatív tartományban tartózkodik (-2, -12 pont), azaz a jövedelmezőség a rendelésállomány és termelési szint esetében továbbra is a kedvezőtlen helyzetben lévő cégek vannak többségben. Ez arra utal, hogy feltehetően IV. negyedévben is számottevő gazdasági visszaesés következett be a magyar gazdaságban.

Kedvező jel ugyanakkor, hogy míg áprilisban minden mutató negatív tartományban tartózkodott, azóta – a termelési szint kivételével – javuló tendencia figyelhető meg az üzleti helyzet érzékelésében.

A januári felvétel eredményeinek újdonsága, hogy a jelenlegi üzleti helyzet megítélésének kedvezőbb alakulása mellett a vállalkozások rövid távú várakozásaiban egyöntetű pozitív irányú változás zajlott le 2012 végén, a következő fél évre vonatkozó valamennyi mutató értéke meredeken nőtt (lásd a 2. ábrát). A vállalatok a várható létszámváltozások kapcsán a felmérés története során sosem tapasztalt optimizmusról számoltak be. Az utóbbi negyedévben lezajlott változások a várható beruházási aktivitás indikátorát tekintve is szembetűnőnek: a 2012 harmadik negyedévében minimumát elérő mutató nagyarányú növekedés után a beruházások intenzívebbé válását jelképező pozitív tartományba lépett. A várható üzleti helyzet, termelési szint és kapacitáskihasználás indikátorai gyakorlatilag együtt mozogtak a 2012. év során. A mélypont ezeknél 2012 októberre esett, míg a januári adatok ehhez képest jelentős pozitív korrekcióról tudósítanak.

Jelentősen javult a GVI Konjunktúra Indexe (kiszámításának részleteit lásd a Függelékben). Ezzel megfordult a 2012. évet jellemző negatív tendencia. (lásd a 3. ábrát).

Az index az októberi minimum után az utoljára 2011 második negyedévében mért szintre ugrott. Az emelkedés minden ágazatban, létszám-kategóriában és külföldi tulajdoni hányad szerinti vállalati csoportban jellemző.

Az index megugrása mögött alapvetően az exportáló cégek várakozásainak javulása húzódik meg, míg a kizárólag hazai piacokra termelő vállalkozások várakozásai csak kismértékben javultak (lásd a 4.-7. ábrákat).

A GVI Bizonytalansági Index az előző negyedévi értékéhez képest valamelyest csökkent, de továbbra is magas szinten áll, ami azt jelzi, hogy továbbra is jelentősek az eltérések a jelenlegi és várható üzleti helyzet tekintetében a vállalatok között.

A GVI Konjunktúra Index januári javulása megfelel a németországi IFO üzleti klímát jellemző indexének alakulásának: az utóbbinál szintén 2012 januárban tovább folytatódott a javulás a 2012 III. negyedévi értékekhez képest¹.

Az elemzést készítette: Hajdu Miklós, elemző (miklos.hajdu@gvi.hu)

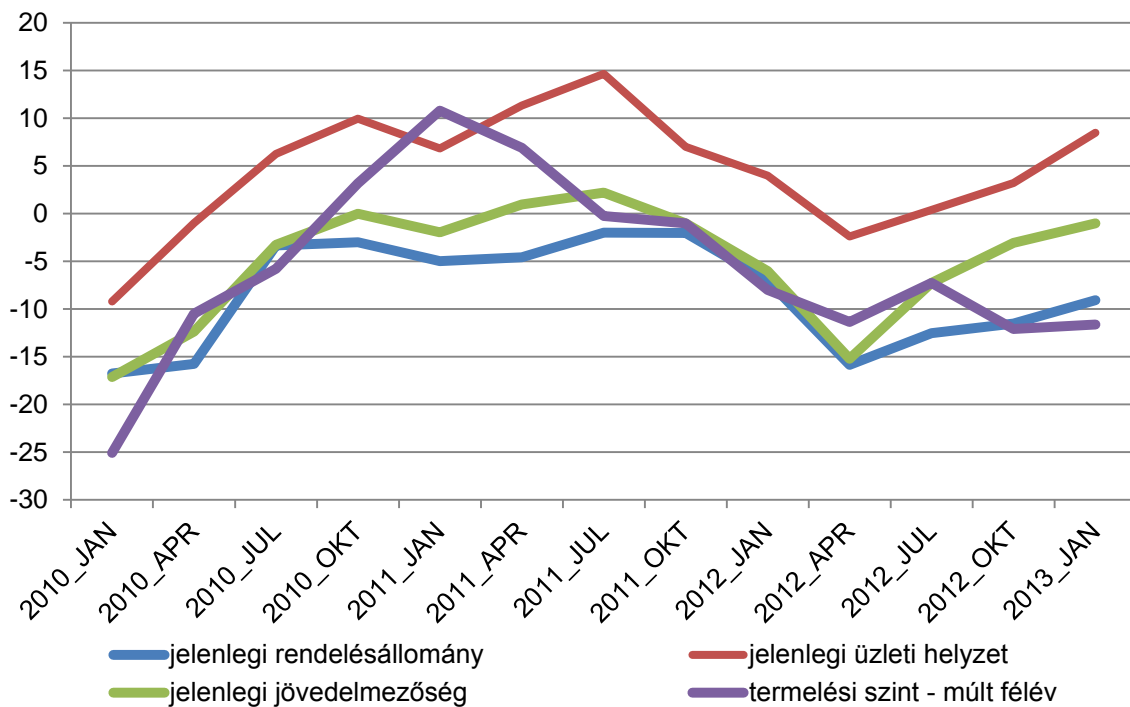
Lezárva: 2013. február 13.

MKIK GVI
1034 Budapest, Bécsi út 120.
telefon: +36-1-235-05-84
Fax: +36-1-235-07-13
internet: <http://www.gvi.hu/>
e-mail: gvi@gvi.hu

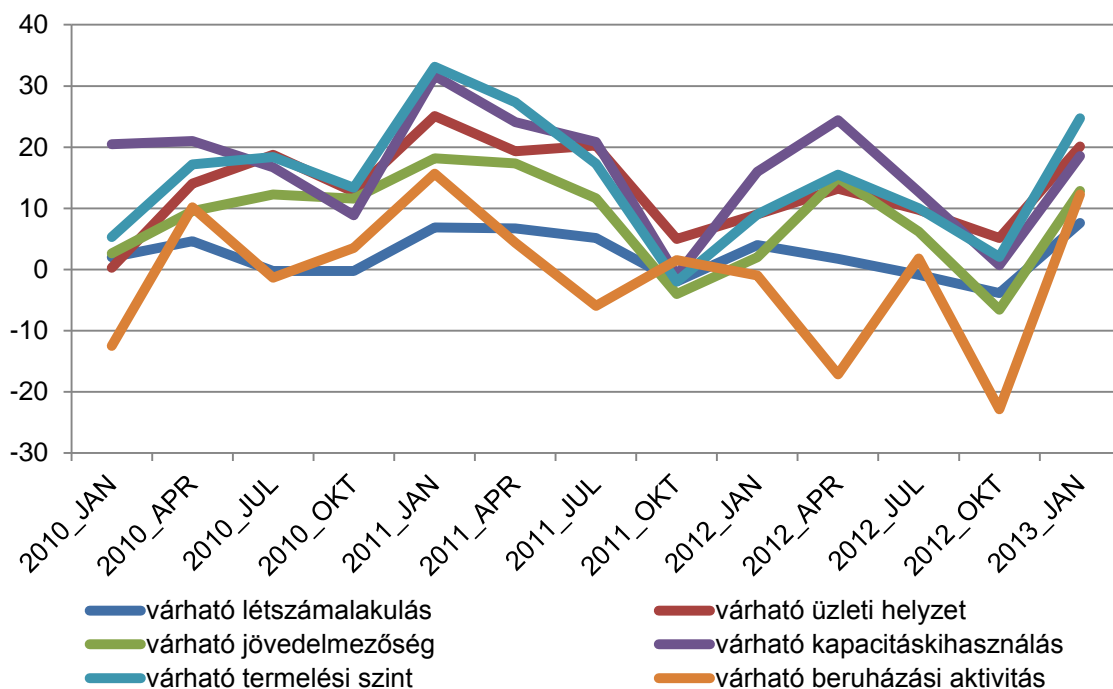
¹ <http://www.cesifo-group.de/ifoHome/facts/Survey-Results/Business-Climate/Geschaeftsklima-Archiv/2013/Geschaeftsklima-20130125.html>

1. ábra: A negyedéves GVI Konjunktúra Index jelenlegi üzleti helyzetre vonatkozó indikátorainak alakulása, 2010. 01. – 2013. 01., pontszám

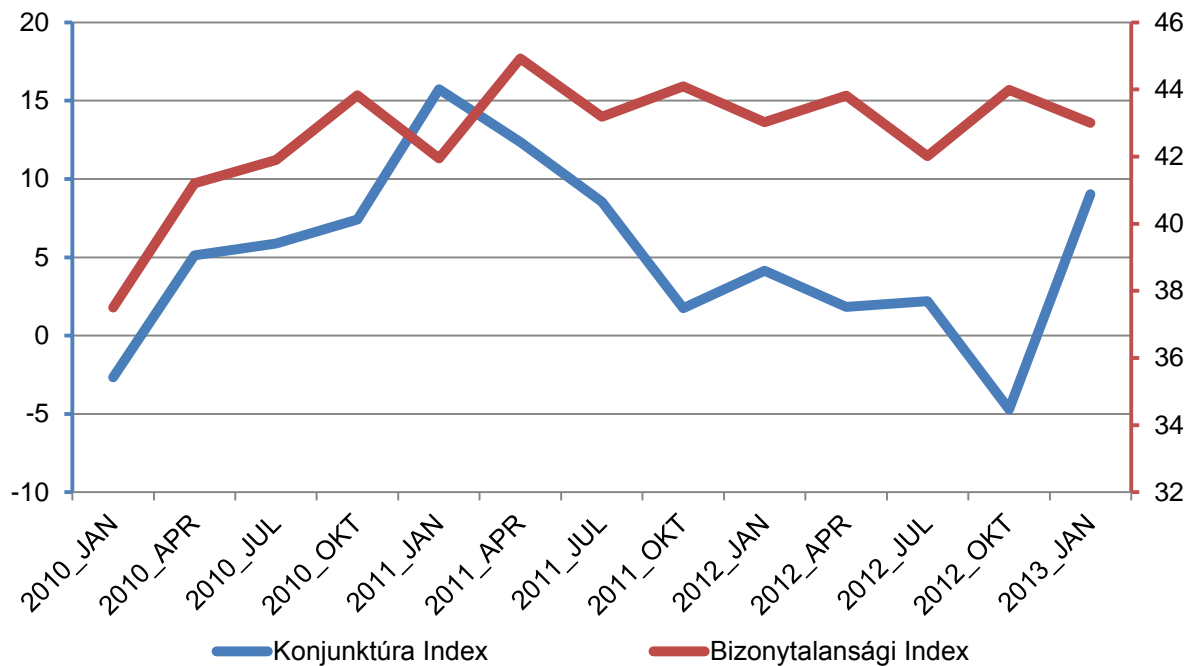
Forrás: MKIK GVI

2. ábra: A negyedéves GVI Konjunktúra Index következő félévben várható üzleti helyzetre vonatkozó indikátorainak alakulása, 2010. 01. – 2013. 01., pontszám

Forrás: MKIK GVI

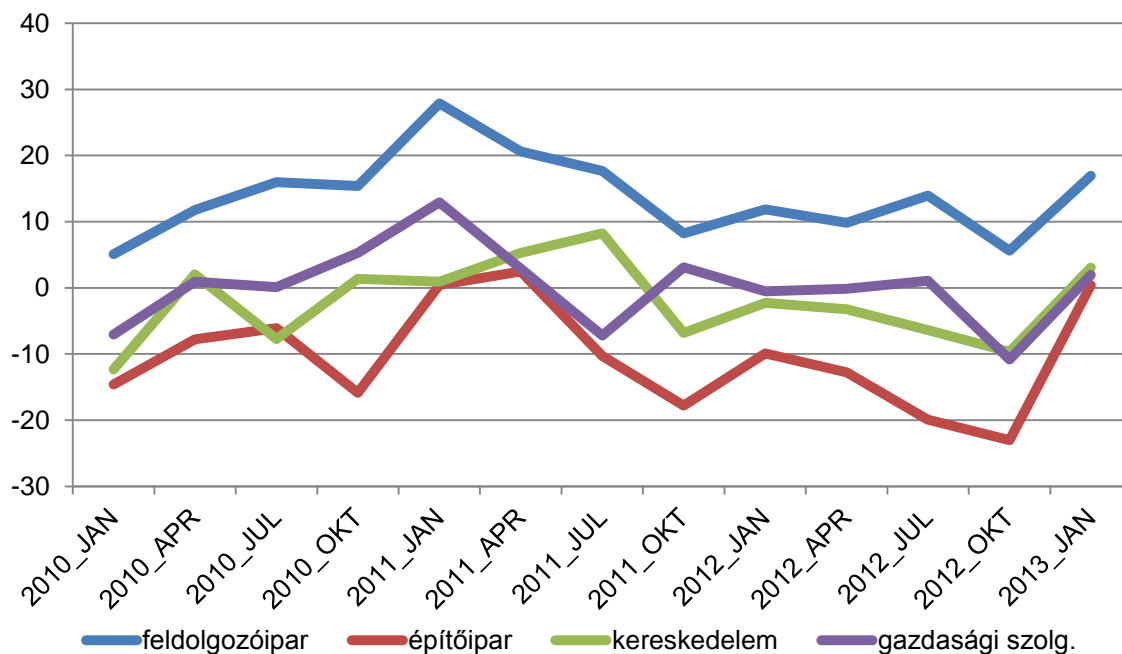
3. ábra: A negyedéves GVI Konjunktúra- és Bizonytalansági Index alakulása, 2010. 01. – 2013. 01., pontszám

Forrás: MKIK GVI

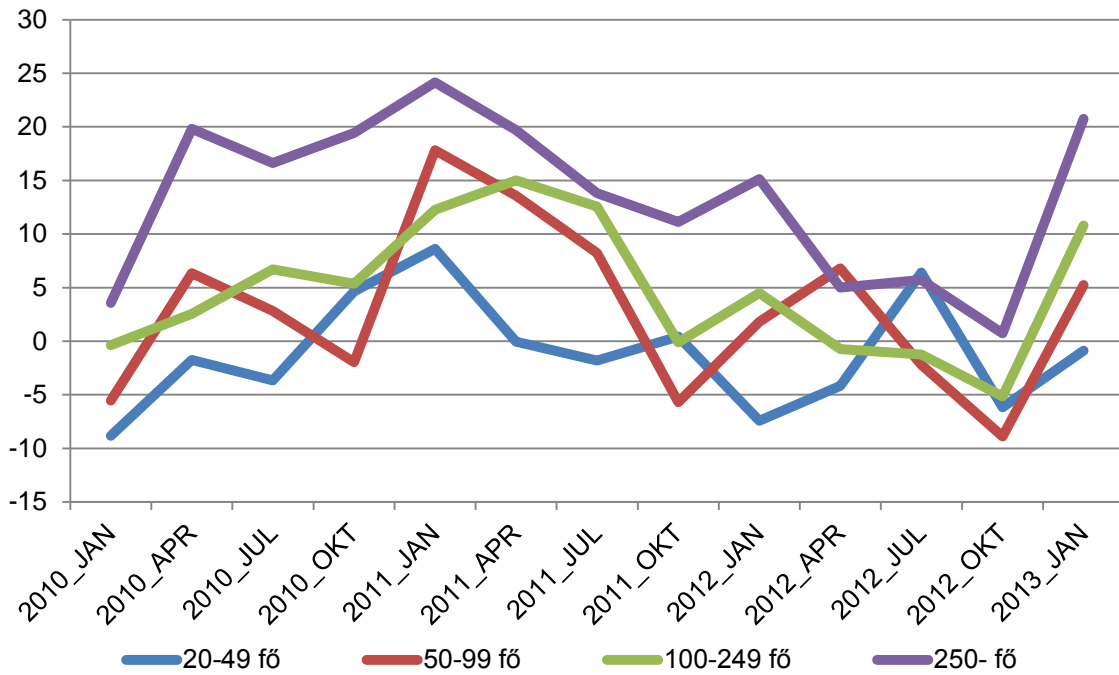
Megjegyzés: bal skála: Konjunktúra Index, jobb skála: Bizonytalansági Index

4. ábra: A negyedéves GVI Konjunktúra Index alakulása a vállalatok ágazata szerint, 2010. 01. – 2013. 01., pontszám

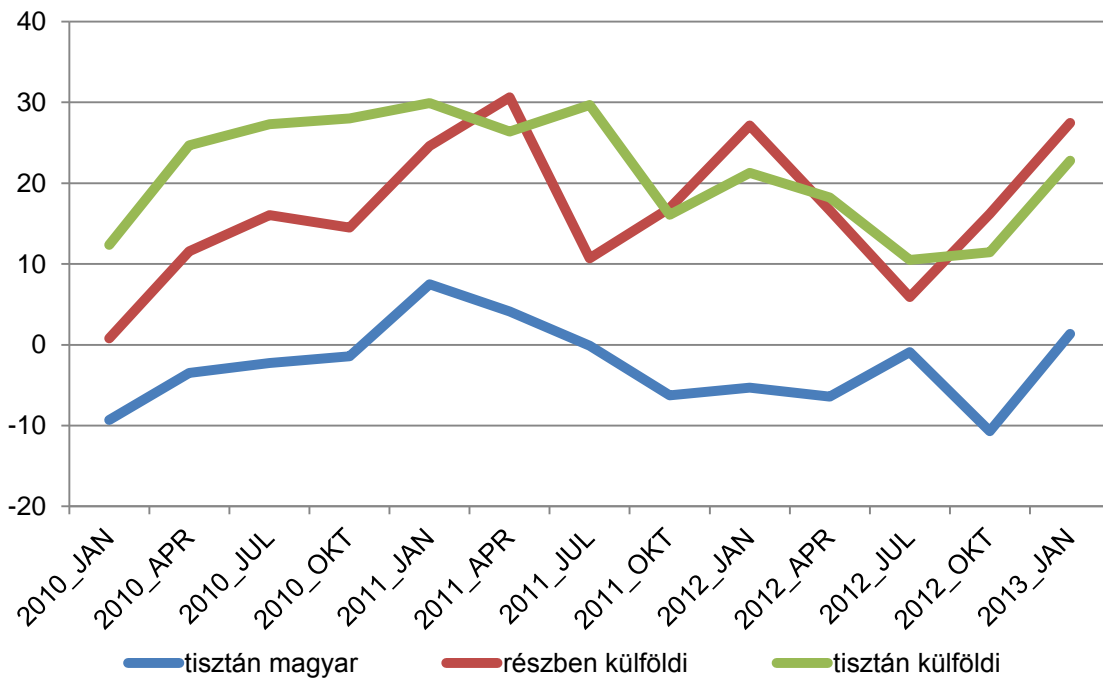
Forrás: MKIK GVI

5. ábra: A negyedéves GVI Konjunktúra Index alakulása a vállalatok létszámkategóriája szerint, 2010. 01. – 2013. 01., pontszám

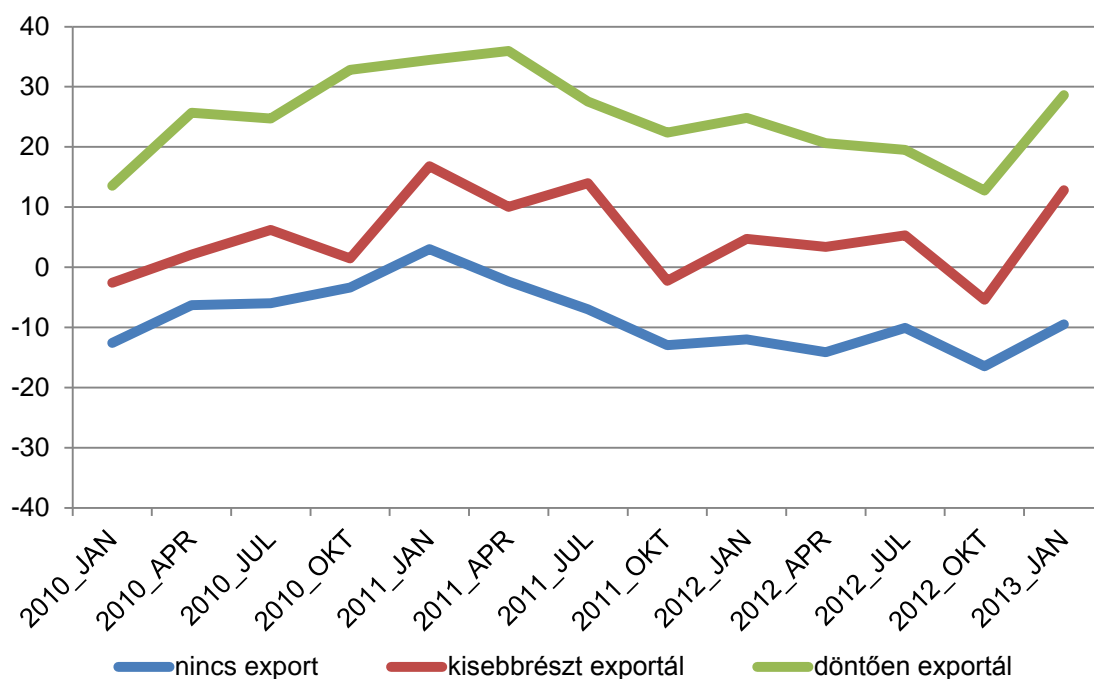
Forrás: MKIK GVI

6. ábra: A negyedéves GVI Konjunktúra Index alakulása a vállalatok tulajdonosi szerkezte szerint, 2010. 01. – 2013. 01., pontszám

Forrás: MKIK GVI

7. ábra: A negyedéves GVI Konjunktúra Index alakulása a vállalatok exporttevékenysége szerint, 2010. 01. – 2013. 01., pontszám

Forrás: MKIK GVI

1. táblázat: A cégek méretük szerinti megoszlása a negyedéves konjunktúra-felvétel egyes hullámai során, 2010. 01. – 2013. 01., darab

	Létszámkategóriák				Összesen
	20-49 fő	50-99 fő	100-249 fő	250 fő felett	
2010_JAN	106	84	113	103	406
2010_APR	89	96	105	96	386
2010_JUL	97	90	116	98	401
2010_OKT	101	87	116	107	411
2011_JAN	100	88	117	105	410
2011_APR	99	89	124	95	407
2011_JUL	99	87	115	109	410
2011_OKT	98	87	114	108	407
2012_JAN	97	88	114	101	400
2012_APR	99	87	114	128	428
2012_JUL	99	88	115	115	417
2012_OKT	99	87	114	104	404
2013_JAN	97	89	113	101	400
Összesen	3.444	2.820	3.710	1.370	11.344

Forrás: MKIK GVI

2. táblázat: A cégek ágazatuk szerinti megoszlása a negyedéves konjunktúra-felvétel egyes hullámai során, 2010. 01. – 2013. 01., darab

	Ágazat				Összesen
	Feldolgozóipar	Építőipar	Kereskedelem	Gazdasági szolgáltatás	
2010_JAN	190	51	107	58	406
2010_APR	196	59	102	57	414
2010_JUL	208	50	97	46	401
2010_OKT	205	53	99	53	410
2011_JAN	194	53	105	58	410
2011_APR	193	59	105	50	407
2011_JUL	207	50	94	59	410
2011_OKT	222	47	90	48	407
2012_JAN	195	49	98	58	400
2012_APR	207	59	112	50	428
2012_JUL	216	53	96	52	417
2012_OKT	186	55	107	56	404
2013_JAN	193	48	106	53	400
Összesen	5.320	1.577	2.970	1.504	11.371

Forrás: MKIK GVI

Függelék

A GVI Konjunktúra Index (KI) kiszámításának képlete:

$$KI = (raj\_ + uhj\_ + vjj\_ + tszm\_ + lvv\_ + uhv\_ + vjv\_ + cue\_ + tszv\_ + bvv\_)/10,$$

ahol:

KI :	GVI Konjunktúra Index
RAJ_:	rendelésállomány
UHJ_:	jelenlegi üzleti helyzet
VJJ_:	jövedelmezőség jelenleg
TSZM_:	termelési szint az elmúlt negyedévben
LVV_:	létszám várható változása
UHV_:	várható üzleti helyzet
VJV_:	várható jövedelmezőség
CUE_:	kapacitáskihasználás várható alakulása
TSZV_:	termelési szint várható alakulása
BVV_:	beruházási aktivitás várható alakulása

A GVI Bizonytalansági Index (BI) kiszámításának képlete:

$$BI = a \text{ Konjunktúra Index szórása}$$

Az értékek jelentése:

A mutatók értékét felmérő kérdésekre a vállalatok „Jó/Javul/Nő/Javulni fog/Nőni fog” válaszai 100 pontot, „Kielégítő/Nem változik/Azonos lesz/Változatlan” válaszai 0 pontot, „Rossz/Romlik/Romlani fog/Csökkenni fog/Csökken” válaszai pedig -100 pontot érnek.

F1. táblázat: A GVI Konjunktúra Index és összetevőinek pontos értékei

	RAJ_ jelenleg i rendelé sállomá ny	UHJ_ jelenle gi üzleti helyzet	VJJ_ jelenlegi jövedel mezőség	TSZM_ termelés i szint - múlt félév	LVV_ várható létszá malaku lás	UHV_ várható üzleti helyzet	VJV_ várható jövedel mezőség	CUE_ várható kapacitás kihasználá s	TSZV_ várható termelé si szint	BVV_ várható beruházás i aktivitás	KI Konju nktúr a Index	BI Bizonyt alanság i Index
2010_JAN	-17	-9	-17	-25	2	0	3	20	5	-13	-3	38
2010_APR	-16	-1	-12	-10	5	14	10	21	17	10	5	41
2010_JUL	-3	6	-3	-6	0	19	12	17	18	-1	6	42
2010_OKT	-3	10	0	3	0	13	12	9	13	4	7	44
2011_JAN	-5	7	-2	11	7	25	18	32	33	16	16	42
2011_APR	-5	11	1	7	7	19	17	24	27	4	12	45
2011_JUL	-2	15	2	0	5	20	12	21	17	-6	9	43
2011_OKT	-2	7	-1	-1	-2	5	-4	-1	-2	2	2	44
2012_JAN	-7	4	-6	-8	4	9	2	16	9	-1	4	43
2012_APR	-16	-2	-15	-11	2	13	15	24	16	-17	2	44
2012_JUL	-13	0	-7	-7	-1	10	6	13	10	2	2	42
2012_OKT	-12	3	-3	-12	-4	5	-7	1	2	-23	-5	44
2013_JAN	-9	8	-1	-12	8	20	13	19	25	12	9	43

Forrás: MKIK GVI